Nak'ad 23 700 egzemplarzy.

Rok V. Nr. 44. Sosnowiec, sobota 15 lutego 1930 roku Cena numeru 10 groszy.



# EXPRES ZAGŁĘBIA



Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77 ZAWIERCIE, ul. Piłsudskiego 5, tel. 97; CZELADZ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC. ul. Kościuszki.

## Klub narodowy w ataku na instytucje wojskowe.

### Burzliwe obrady komisji sejmowej.

WARSZAWA, 14. 2. (wł.) Po skreśleniu 2 miljonów zł. z funduszu dyspozycyjnego ministra spraw wojskowych na zwalczanie szpiegostwa, po umyślnem odwlekaniu ustawy o poborze rekruta, klub narodowy wystąpił z nowemi pomysłami, skierowanemi przeciw armji i prowokacyjnemi w stosunku do marszałka Polski, nowemi „pomysłami" z cyklu p. Trąmpczyńskiego.

Na dzisiejszem posiedzeniu komisji wojskowej pos. Osada (kl. narodowy) uzasadniał wniosek endecki o wyborach nadzwyczajnej komisji sejmowej dla zbadania działalności komisji sanitarnych wojskowych, przy przenoszeniu w stan spoczynku oficerów armji czynnej.

Posłowi Osadzie pomagał w uzasadnianiu tego wniosku znany z poprzednich wystąpień pos. Trąmpczyński, który między innemi zaatakował komisję lekarską przy oficerskiej szkole sanitarnej w Warszawie.

Na odprężenie sytuacji w komisji wpłynęło stanowisko Centrolewu który obawiając się zatargu między rządem a sejmem, wystąpił przeciw ko wnioskowi klubu narodowego. Nie pomogły „przekonywujące" argumenty pos. Trąmpczyńskiego.

W imieniu Centrolewu zabrał głos pos. Lieberman, który zgłosił następującą rezolucję: „Sejm powinien wyrazić życzenie, aby oficerowie, przeniesieni w stan spoczynku mogli ewentualnie reklamować w drodze raportu".

Klub BB. stojąc na stanowisku zupełnego zaufania do polityki ministerjum spraw wojskowych do rezolucji Centrolewu się nie przyłączył.

## Zakończenie dyskusji nad rewizją konstytucji we wtorek.

WARSZAWA, 14. 2. (wł.) Na dzisiejszem posiedzeniu komisji konstytucyjnej obradowano nad projektami rewizji konstytucji.

Pierwszy przemawiał pos. Jędrzejewicz (BB.), który podkreślił, że konstytucja z przed maja i po maju jest niemal indentyczna, a przecież w tych samych ramach zmieściła się inna treść życiowa, która wyraża się przedewszystkiem w rozszerzeniu władzy rządu i w ograniczeniu terenu działalności sejmu, choć formalnie uprawnienia sejmu pozostały te same.

Obecne projekty zmiany konstytucji, przedłożone przez lewicę, wracają do stanu z przed maja i chcą go jeszcze pogłębić. Nawrót taki jest niemożliwy.

Z kolei przemawiał pos. Bittner (Ch. D.), który krytykował projekty zmiany konstytucji lewicy i klubu BB. Następnie pos. Bittner wyjaśnił, dlaczego stronnictwa centrowe opóźniają wniesienie swego odrębnego projektu. Wreszcie przemawiał pos. Kiernik, polemizując z pos. Mackiewiczem. Wielkie zainteresowanie budziło przemówienie posła Sławka, jako zakończenie dyskusji. Ponieważ poseł Sławek nie przybył na posiedzenie, zakończenie dyskusji odłożone zostało do wtorku.

Pozatem komisja zdecydowała wysłuchać opinji szeregu wybitnych prawników, a między innymi prof. Stanisława Starzyńskiego i prof. Władysława Jaworskiego z Krakowa.

## Zamach bombowy na pociąg na Górnym Śląsku

KATOWICE, 14. 2. Maszynista parowozu Karol Starzyński z Chybia zauważył, że w czasie przejazdu pociągu ze stacji Bobrek do Bytomia rzucono na parowóz, przypuszczalnie z mostu, znajdującego się między temi stacjami, bombę. Bomba upadła na cylinder parowozu, lecz nie wybuchła, gdyż prawdopodobnie lont doznał uszkodzenia, nie dosięgając lignozytu, którym bomba była wypełniona. Bombę w kształcie rury żelaznej zauważono dopiero po przybyciu pociągu na dworzec w Bytomiu.

Zawiadomione o tem władze niemieckie pocisk zabrały do zbadania. Dochodzenia w toku.

## Czerezwyczajka czatuje na syna w. ks. Cyryla.

BERLIN, 14. 2. Monarchistyczni emigranci rosyjscy otrzymali od swych zwolenników w Rosji sowieckiej ostrzeżenie, że GPU. równocześnie z porwaniem Kutiepowa ułożyło plan porwania w ks. Włodzimierza.

W. ks. Włodzimierz jest zaledwie 12-letniem dzieckiem, synem pretendenta do tronu rosyjskiego w. ks. Cyryla i uważany jest za specjalnie niebezpiecznego przez Sowiety, ponieważ na jego kandydaturze do tronu pogodzić się mogą obaj odłamy monarchistów, t. zn. zwolennicy Cyryla i w. ks. Mikołaja Mikołajewicza.

Przez porwanie młodego księcia Sowiety chcą rozbić ruch monarchistyczny na emigracji.

## Rewolucja w Walencji.

### Komunikacja z Saguntem przerwana.

LONDYN, 14. 2. Paryski korespondent „Daily News" podaje sensacyjną wiadomość, że w Saguncie koło Walencji dokonano próby przewrotu republikańskiego przeciw rządowi hiszpańskiemu. Ruch ten, zdaniem korespondenta, uważać należy za poważny.

Rząd podjął szereg środków przeciw zbuntowanym i wstrzymał całkowicie komunikację kolejową z Saguntem.

Bliższych szczegółów narazie brak.

## BANKRUCTWO SOWIECKIEJ MISJI HANDLOWEJ w Tallinie.

TALLIN, 14. 2. Od dłuższego już czasu rząd sowiecki likwiduje swoje interesy handlowe w państwach nadbałtyckich.

Wczoraj nadszedł rozkaz z Moskwy, aby urzędnicy misji handlowej w Tallinie natychmiast opuścili granice Estonji i udali się do Moskwy.

W związku z temi rozkazami wszystkie domy misji zostały sprzedane osobom prywatnym.

## DZIŚ ODWILŻ.

Dziś przeważnie mglisto i pochmurno z przejaśnieniami na zachodzie kraju. Pozatem odwilż, na południu, w górach jeszcze lekki mróz. Słabe wiatry zachodnie.



## WYBUCH TAJNEJ GORZELNI.

NOWY JORK, 14. 2. W jednym tutejszych garażów, w którym urządzona była tajna gorzelnia spirytusu, nastąpiła eksplozja. Wybuch był tak silny, że garaż został doszczętnie zburzony, a w pobliskiej szkole wyleciały wszystkie szyby.

Wśród dzieci szkolnych, w liczbie około 200, wybuchła panika. 30 dzieci jest rannych.

## USYPIACZ W PRZEBRANIU KOBIECEM

### ujęty w pociągu Gdańsk-Bydgoszcz

BYDGOSZCZ, 14. 2. Do przedziału 2-ej klasy pociągu, idącego z Gdańska do Bydgoszczy, na stacji w Tczewie wsiadła mocno zawoalowana pani, której silna budowa, wzrost i dziwne zachowanie się zwróciły uwagę pasażerów. W pewnej chwili dama otworzyła flakonik, a pasażerów zaczęła ogarniać senność. Jeden z jadących zdołał otworzyć jeszcze okno i powiew zimnego powietrza zneutralizował działanie narkotyku.

Na najbliższej stacji damę, którą okazał się mężczyzna, oddano w ręce policji. Zawodowy usypiacz nie chce wyjawić swego nazwiska.

## Skandal szpiegowski w Rumunji

BERLIN, 14. 2. Policja bukareszteńska wykryła sensacyjną aferę szpiegowską, przyczem stwierdzono, że w skandal ten wmieszany jest szef bukareszteńskiej policji politycznej Tibacu oraz kilku jego podwładnych.

Wszyscy oni pobierali stałe pensje od sowieckiej czerezwyczajki Tibacu otrzymywał miesięcznie 20 tys. lei. Pobory za grudzień i styczeń wypłacił aresztowanemu szpieg bolszewicki Caramana.

Jak wykazało dochodzenie Tibacu stale informował czekistów o zarządzeniach rumuńskich władz bezpieczeństwa. Afera przybiera coraz większe rozmiary.

## Krwawe walki szoferów w Pittsburgu

### 18 policjantów i szoferów rannych.

PITTSBURG, 14. 2. W dniu onegdajszym doszło do krwawych starć między strajkującymi szoferami taksówkowymi a łamistrejkami.

Około 1000 strajkujących szoferów maszerowało ulicami miasta i demolowało napotykane taksówki. Mimo interwencji policji w kilku punktach miasta doszło do walk na cegły i kamienie brukowe. Policja rzuciła między walczących kilka bomb łzawiących, które jednak nie zdołały tłumu rozproszyć. Dopiero nadeszłe posiłki policyjne rozpędziły szoferów pałkami gumowemi.

Podczas starć 18 osób z pośród szoferów i policji odniosło poważne obrażenia.

### 26 PAŃSTW PRZECIW BARJEROM CELNYM.

WARSZAWA, 14. 2. Dziś wyjechał do Genewy wicemin. Doleżal celem wzięcia udziału w międzynarodowej konferencji w sprawie rozejmu celnego. W konferencji tej weźmie udział 26 państw, reprezentowanych przeważnie przez ministrów przemysłu i handlu.

Będzie to pierwszy etap wspólnej akcji państw w kierunku zawarcia zbiorowych umów celnych, zmierzających do ułatwienia międzynarodowych stosunków ekonomicznych drogą obniżenia lub zniesienia ceł. Projekt takiej konwencji opracował komitet ekonomiczny ligi.

Przewodnictwo konferencji przypadnie delegatowi Danji, hr. Moltkemu.

### STATEK POLSKI „WILNO" ROZBIŁ SIĘ O RAFY WYBRZEŻA SZWEDZKIEGO.

GDAŃSK, 14.2. Statek polski „Wilno" został onegdajszej nocy przez śnieżycę wpędzony w odległości 4 klm. od południowego wybrzeża szwedzkiego na rafę, przyczem doznał poważnych uszkodzeń.

Na wezwania o pomoc, wysyłane przez radjo, pośpieszył szwedzki holownik, który statek polski do portu przyholował. Przez dziury jednak, które w chwili najechania na rafę w kadłubie statku powstały, woda zaczęła statek wypełniać, tak, iż w porcie począł on tonąć przednią częścią. Wreszcie statek stanął pionowo i niewiadomo, czy uda się go uratować.

Statek jest ubezpieczony.

## Orkan i potop
### niszczą Sardynję i Sycylię.

RZYM, 13. 2. Z Sardynji nadchodzą alarmujące wiadomości o wielkich spustoszeniach dokonanych tam przez orkan i oberwanie się chmur.

Poziom wody w rzekach podniósł się o kilka metrów. W wielu miastach zawaliły się liczne domy. W Serrenti runęła wieża i fronton miejscowego kościoła, koszary i budynek magistratu zawaliły się. Koło Nuoro wezbrana rzeka porwała dwie osoby, które utonęły. Pod Lanuse woda zerwała wielki most, przerywając w ten sposób komunikację kolejową.

Podobne wiadomości nadchodzą również z Sycylji, gdzie prąd wody zerwał również kilka mostów. W chwili, gdy do Cesenz dojeżdżał samochód osobowy, runął nagle most na rzece, a szofer nie mogąc już motoru zatrzymać, wjechał z całym rozpędem w odmęty. Pasażer zginął w falach, szofer zdołał się ocalić.

### Z 5 PIĘTRA W OTCHŁAŃ ŚMIERCI.

WARSZAWA, 14. 2. Z trzaskiem otworzyło się wczoraj w południe okno w klatce schodowej domu nr. 5 przy ul. Wspólnej i po chwili jakaś młoda kobieta skoczyła z parapetu w 5-piętrową otchłań, otwierającą się u jej stóp.

Desperatka uległa strzaskaniu czaszki i zmarła przed przybyciem lekarza Pogotowia. Żadnych dokumentów przy niej nie znaleziono.

Dopiero późnym wieczorem władze policyjne ustaliły nazwisko samobójczyni. Była to 20-letnia Łaja Szwarcman z Falenicy.

Powodem samobójstwa była nieuleczalna choroba.

### POTWORNA ZBRODNIA W KRAKOWIE.

KRAKÓW, 14. 3. Ubiegłej nocy zamordowana została 53-letnia Róża Kleinowa, właścicielka restauracji przy ul. Długiej 33.

Morderca udusił ofiarę ręcznikiem, zaciskając go mocno koło szyi i przywiązując do łóżka, poczem zrabował biżuterję wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych oraz większą sumę w dolarach.



# Opieka nad dzieckiem i młodzieżą

„Zawsze takie Rzeczypospolite będą, jakie ich dzieci chowanie" powiedział wielki mąż stanu Rzeczypospolitej, Jan Zamoyski, w dyplomie, powołującym do życia akademję zamoyską. Zdanie to nietylko nie straciło swej wagi z biegiem wieków, ale, przeciwnie, nabrało szczególnego znaczenia, gdy liczne rzesze kobiet stanęły przy wszelkiego rodzaju warsztatach pracy zarobkowej, gdy każdy dzień niezarobkowy odbija się poważnie na budżecie rodziny pracowniczej, gdy wychowanie dziecka nastręcza pod każdym względem poważne trudności.

Pracę ustawodawczą rozpoczęto u nas w r 1920 z całą energją i poczuciem odpowiedzialności wobec społeczeństwa. Powstaje ustawa ramowa z dnia 16 sierpnia 1923 r. „o opiece społecznej". Przewiduje ona m. in. opiekę nad niemowlętami, dziećmi i młodzieżą, ochronę macierzyństwa itp. Następnie ustawa z dn. 2 lipca 1924 r. „w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet" zabrania zatrudniać kobiety i młodocianych w warunkach, w których praca jest szczególniej niebezpieczna lub szkodliwa dla zdrowia, przy procesach chemicznych, przy dźwiganiu ciężarów itp., nie wolno też zatrudniać kobiet w kopalniach pod ziemią. Kobiecie w poważnym stanie przysługuje prawo do korzystania z przerw w pracy nie dłuższych, niż 6 dni w ciągu miesiąca, nie wolno zatrudniać jej w ciągu 6 tygodni od dnia porodu, ma ona prawo przerwać pracę z chwilą złożenia świadectwa lekarskiego, iż spodziewa się rozwiązania nie później, niż za 6 tygodni. W ciągu wszystkich przerw, przewidzianych w ustawie, pracodawca niema prawa rozwiązać, ani wymówić służbowego stosunku pracy. W zakładach pracy, zatrudniających ponad 100 kobiet, winien pracodawca utrzymywać dla nich urządzenia kąpielowe oraz żłobek dla niemowląt; matkom karmiącym przysługuje prawo korzystania w ciągu godzin pracy z dwóch i pół godzinnych przerw, wliczanych do godzin pracy. W sprawie urządzenia i utrzymywania żłobków wydał ponadto minister pracy i opieki społecznej specjalne rozporządzenie z dn. 11 marca 1927 roku.

Przyjmowanie do pracy zarobkowej dzieci przed ukończeniem lat 15 jest wzbronione, wymagane jest jednak zezwolenie przedstawiciela władzy rodzicielskiej lub opiekuńczej, dowód wykonania obowiązku szkolnego i świadectwo lekarza. Odpoczynek nocny młodocianego robotnika winien trwać conajmniej 11 godzin bez przerwy, wzbronione jest zatrudnianie go w godzinach nadliczbowych. Ponadto cały szereg rozporządzeń, okólników, instrukcyj itp. reguluje zagadnienie pracy młodocianych, mając na celu ochronę ich zdrowia. Wszędzie więc, gdzie inspekcja pracy wykonywa sumiennie swe obowiązki i stoi energicznie na straży przestrzegania obowiązujących przepisów, tam opieka nad matką pracującą, nad macierzyństwem i młodocianymi pracownikami spełnia należycie swe zadania.

Nie pozostawiono też bez opieki młodego pokolenia, niezaprzęganego do pracy zarobkowej. W tej mierze wydane zostało rozporządzenie prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 roku „o budowie i utrzymaniu wojewódzkich zakładów opiekuńczo - wychowawczych" dla dzieci do lat 14 włącznie, potrzebujących opieki społecznej, jak np. sieroty. Następnie rozporządzenie ministra pracy i opieki społ. z dnia 19 lutego 1920 r. powołuje do życia pogotowie opiekuńcze dla dzieci na okres do dni 14, dla dzieci w wieku od lat 3 — 16; rozporządzenie prezydenta z dn. 22 marca 1928 r. przewiduje uruchomienie zakładów wychowawczo - poprawnych dla moralnej poprawy nieletnich przestępców, umieszczanych na mocy orzeczenia sądu. I w tej dziedzinie istnieje ponadto szereg przepisów i instrukcyj, zapewniających w miarę możności jaknajszerszą opiekę nieletnim, pozbawionym tej opieki ze strony rodziców lub opiekunów.

Praca departamentu opieki społecznej nie ogranicza się jednak w tej dziedzinie do wydawania ustaw i przepisów. Przy udziale najwybitniejszych w Polsce sił fachowych powstaje niezmiernie cenna „bibljoteka wydziału opieki nad dzieckiem i młodzieżą", zawierająca szereg prac, jak np. prof. dr. M. Michałowicza „Cechy zdrowego i chorego niemowlęcia", przedstawiających istotną wartość i doskonały materjał propagandy, mający na celu zainteresować tem niezmiernie ważnem zagadnieniem szerokie masy społeczeństwa.

Tis.

# Memorjał związków lokatorów i sublokatorów.
## Eksmisje jako jedna z przyczyn wzrostu bezdomności.

Klęska mieszkaniowa, przybierająca tak w Warszawie jak i w innych miastach Polski zastraszające rozmiary jedną ze swych głównych przyczyn posiada w licznych eksmisjach, powiększających co dnia niemal i tak już wielką liczbę bezdomnych.

W stolicy w r. 1929 liczba bezdomnych wynosiła około 2 proc. ludności, przyczem trzeciej części ludności miasto musiało odmówić narazie schronienia z powodu braku pomieszczeń. Nielepsza sytuacja jest w innych miastach Polski. Stan ten stale się pogarsza, co narzuca konieczność wstrzymania fali eksmisji, wypływających przedewszystkiem z braku ustawy o ochronie lokatorów, nie broniącej w dostatecznym stopniu tych, którzy ustawy tej potrzebują.

Zjednoczenie związków lokatorów i sublokatorów opracowało ostatnio memorjał w sprawie sposobów zaradzenia klęsce mieszkaniowej, w którym m. in. zajmuje się kwestją eksmisyj ich głównemi źródłami i środkami, które mogłyby zapobiec temu niepokojącemu zjawisku. Memorjał ten wraz ze szczegółowo opracowanym projektem nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów zjednoczenie przedłoży w najbliższych dniach p. premjerowi i członkom rządu.

Jako zasadnicze źródła eksmisji memorjał podaje: ujęcie połowiczne przez prawo wpłaty komornego przez pocztę, brak zabezpieczenia dachu dla sublokatorów w razie wygaśnięcia praw lokatora i przedewszystkiem okrutne sankcje za zaleganie z komornem.

### WYSYŁKA POCZTOWA RÓWNOZNACZNA Z UREGULOWANIEM CZĘŚCI KOMORNEGO.

Jako środki zaradcze memorjał podaje następujące projekty:

W razie istnienia między lokatorem i gospodarzem sporu co do wysokości czynszu, i wysyłania przez lokatora pieniędzy przez pocztę — uznanie tej przesyłki za równoznaczną z uregulowaniem niespornej części komornego.

Dotychczas bowiem lokator po nieprzyjęciu przesyłki przez gospodarza i przegraniu wytoczonej mu sprawy o zaleganie z komornem, nie mogąc w ciągu dni 7 od daty sprawy wyłożyć zasądzonej sumy, skarżony jest po raz wtóry, tym razem o eksmisję, co powoduje utratę mieszkania.

### SUBLOKATOR POWINIEN MIEĆ PRAWO DO ZATRZYMANIA ZAJMOWANEJ CZĘŚCI LOKALU.

Drugim sposobem, mogącym zaradzić klęsce eksmisyj jest przyznanie prawa sublokatorom do zatrzymywania zajmowanej części lokalu w razie wygaśnięcia praw lokatora.

W obecnym stanie rzeczy sublokator, nawet kiedy płaci komorne za lokatora, a nawet utrzymuje go, w razie śmierci lokatora ma podważną egzystencję, traci bowiem prawa do mieszkania.

Bywają również wypadki, że sublokator pada ofiarą zmowy właściciela domu z lokatorem, który wyprowadza się „dobrowolnie".

### OKRUCIEŃSTWO DOKONYWANIA EKSMISYJ W CZASIE MROZÓW i CHŁODÓW.

Mieszcząca się już w samym fakcie eksmisji wielka tragedja ludzi, tracących dach nad głową, często jest jeszcze potęgowana przez dokonywanie jej w okresie jesiennym lub zimowym.

Z wnioskiem o wstrzymanie eksmisyj w okresie niepogód i mrozów występował już do władz państwowych magistrat stolicy nie posiadając dostatecznych pomieszczeń dla rugowanych.

Memorjał zjednoczenia podkreślając okrucieństwo pozbawienia dachu nad głową w tych porach roku, stwierdza, iż należałoby zabronić eksmisyj od 1 października do 31 maja każdego roku, a w każdym razie eksmitowanym powinno być dostarczone jakiekolwiek godziwe pomieszczenie przez władze państwowe lub komunalne.

W dalszym ciągu memorjał stwierdza, iż niezbędne jest, aby eksmisji nie dokonywano przedwcześnie i aby skarga kasacyjna wstrzymywała eksmisję, gdyż w przeciwnym razie nie ma ona znaczenia praktycznego.

# KRONIKA.

## KALENDARZYK.

LUTY 15 Sobota

Dziś: Fanstyny
Jutro: Juljanny
Wschód słońca: 6.51
Zachód 16.41

## RADJO.

### WARSZAWA.

Sobota, 15 lutego.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Muzyka zpłyt gramof. 13.10. Kom. gospodarczy meteor. 15.00. Kom. gosp. 15.20. „O szkołach - uzdrowiskach“. 16.15. Kącik art. „L. G. S.“. 17.15. „Skrzynka pocztowa“. 17.45. Słuchowisko dla młodzieży p. t. „Mit grecki o Perseuszu“. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Centralne Tow. Org. i Kółek Roln. do swych członków 19.25. Płyty gramof. 19.40. Kom. PAT. 19.58. Sygnał czasu z Warsz. 20.00. Odczytanie programu na dzień nast. 20.15. Feljeton p. t. „Publiczność widziana z estrady“.20.30. Muzyka lekka. 22.00. Feljeton p. t. „Wesele na kolonji“. 22.15. Kom.: meteor., pol., sport. 22.35. Kom. PAT. 23.00 Muzyka tan. z Sali Malinowej hotelu „Bristol“.

### KATOWICE.

Sobota, 15 lutego.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Koncert z płyt gramof. 16.00. Kom. Pol. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl. oraz kom. Teatru Polsk. 16.20. Koncert z płyt gramof. 17.10. Skrzynka pocztowa. 17.45. Słuchowisko dla młodzieży p. t. „Mit grecki o Perseuszu“. z Warszawy. 18.45. Rozmaitości, zapowiedź programu na dzień następny. 19.05. „Od zaślubin Polski z Bałtykiem ku przyszłości“. 19.30. Z dziedziny fizyki — O widzeniu“. 19.58. Sygnał czasu z Warsz. 20.00. „Z puszczy Augustowskiej“. 20.30. Muzyka lekka z Warszawy. 22.00 Feljeton z Warszawy. 22.15. Kom. meteor. z Warsz. oraz zapowiedź programu na dzień następny w języku francuskim. 22.35. Kom. prasowe PAT. z Warszawy. 23.00. Muzyka tan. z Warszawy.

## Co wyswietlają kina:

Kino „Wawel“ „Siting Bul.“

Kino „Momus“ „Całuję twą dłoń madame“

Teatr rewji „Arlekin“ Dziś premjera nowej rewji p. t. „Moja Sympatja“

### REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO W KATOWICACH.

Sobota, dnia 15 lutego o godzinie Luiza.

Niedziela, dnia 16 lutego o godzinie 15.30 **Baron Trenk.** Ceny zniżone. o godzinie 19.30 **Maman do wzięcia.**

Poniedziałek, dnia 17 lutego o godzinie 19.30 Gościnny występ Liljany Zamorskiej **Bal maskowy.**

Wtorek, dnia 18 lutego o godzinie 19.20 **Luiza.**

Sroda, dnia 19 lutego o godzinie 19.30 **Maman do wzięcia.**

Czwartek, dnia 20 lutego o godzinie 19.30 **Sekretarka Pana Prezesa.**

Piątek, dnia 21 lutego o godzinie 19.30. **Panna mężatka.**

Sobota, dnia 22 lutego o godzinie 15.30 **Legenda Bałtyku.** Dla młodzieży szkol. o godzinie 19.30 **Wesele Śląskie Premj.!**

### Ogólna.

(o) **Inwalidzi przyjmowani będą w kasach chorych poza kolejką.** W myśl umowy zawartej niedawno między ministerjum pracy i op. społ. a ogólnopaństwowym związkiem kas chorych w sprawie leczenia inwalidów — wydane ma być w najbliższym czasie zarządzenie, aby inwalidzi przyjmowani byli przez lekarzy kas chorych poza kolejką.

Zarządzenie to posiada doniosłe znaczenie dla inwalidów, którzy często, ze względu na stan zdrowia, nie mogą wyczekiwać całemi godzinami na przyjęcie przez lekarza, jak się to niejednokrotnie zdarza w kasach chorych.

(o) **Depozyty hotelowe we wszystkich miastach i miasteczkach polskich.** W celu zabezpieczenia mienia gości hotelowych, sekcja hotelarska komisji propagandy tyrystyki zamierza zobowiązać właścicieli wszystkich hoteli i zajazdów w Polsce, aby wprowadzili u siebie zwyczaj przyjmowania w depozyt pieniędzy i kosztowności osób, korzystających z hoteli.

Zwyczaj ten praktykowany jest dotychczas tylko w większych hotelach i większych miastach. Za nienaruszalność depozytu odpowiedzialny jest portjer lub właściciel hotelu.

# Powiat będziński i zawiercki będą przydzielone do wojew. śląskiego.

## Projekt zmiany podziału administracyjnego państwa

Komisja dla usprawnienia administracji publicznej kończy obecnie prace nad projektem zmiany podziału administracyjnego państwa. Prace te prowadzi sjecjalna sekcja podziału administracyjnego, rozważając wszechstronnie projekt zmiany granic województw. Mianowicie w łonie sekcji brany jest bardzo poważnie pod uwagę projekt podziału państwa na większe terytorjalnie, niż dotychczas, województwa.

W myśl tego projektu niektóre z dotychczasowych województw zostałyby skasowane, a kosztem ich powiększone inne. Istnieje zamiar ewentualnego skasowania województw: tarnopolskiego, nowogródzkiego i białostockiego. Projekt skasowania tych województw nie został jeszcze sprecyzowany i być może, iż skasowaniu ulegnie tylko jedno lub dwa województwa.

Jak się dowiadujemy, według tego projektu **powiat będziński i zawiercki będą przydzielone do województwa śląskiego.**

Prace sekcji w tej sprawie mają być ukończone najpóźniej w kwietniu r. b., poczem projekt rozpatrzony będzie na plenum komisji dla usprawnienia administracji publ., a po przyjęciu przez komisję przedstawiony będzie do rozpatrzenia radzie ministrów.

Podział państwa na wielkie jednostki II instancji przeprowadzony został z dodatniemi rezultatami w szeregu państw europejskich, m. in. w Czechosłowacji i Jugosławji. Jugosławja zastąpiła podział na dawne departamenty podziałem na kilka rozległych „banatów“.

# Sprawcy napadu w pociągu pod Ząbkowicami w rękach policji.

## Uczeń szkoły technicznej i fryzjer — bandytami.

Na przestrzeni Strzemieszyce — Ząbkowice dokonano napadu na pasażerkę II klasy nauczycielkę Anielę Chrystowską z Zawiercia.

Do przedziału wagonu wtargnęło dwuch bandytów, z których jeden uderzył młotkiem w głowę Chrystowską.

Nauczycielka okazała się silniejszą od napastnika. Odebrała mu młotek i wszczęła alarm.

Na alarm zbiegli się pasażerowie i służba konduktorska, która złapała jednego z bandytów, okazał się nim 17-letni chłopak Witold Orłowski z zawodu fryzjer zam. w Warszawie.

Towarzyszem jego, jak ustalono w toku śledztwa był Anatoljusz Argamatow, syn inżyniera państwowej szkoły technicznej w Wilnie.

Wczoraj w Krakowie zdołano ująć Argamatowa i pod silną eskortą przywieziono go do Sosnowca.

# Całkowita likwidacja żebractwa w Dąbrowie.

## Mieszkańcy odetchną teraz z ulgą.

Pisaliśmy swego czasu, że magistrat przystąpił z całą bezwzględnością do zwalczania żebractwa na terenie Dąbrowy.

Otóż obecnie dowiadujemy się, że sprawa ta została obecnie całkowicie załatwiona.

Magistrat przy współudziale miejskiej komisji opieki społecznej zorganizował dom dla starców w Gołonogu i wszystkich nie posiadających dachu nad głową oraz środków do życia umieścił w Gołonogu, dając im w ten sposób należytą opiekę i całkowite utrzymanie.

Większa część tych starców mężczyzn i kobiet znalazła pomieszczenie w przytułku, reszta zaś według ich życzenia, została zaopatrzona w stałe miesięczne zapomogi, umożliwiające im utrzymanie się samodzielnie.

Począwszy od 20 bm. magistrat nie będzie więcej tolerował żebractwa na terenie miasta. Mieszkańcy Dąbrowy proszeni są o nie udzielenie żadnych wsparć żebrakom.

Kto chce przyjść z pomocą starcom może składać ofiary w naturze, jak i w gotowiźnie, do miejskiej komisji opieki społecznej ul. Kościuszki 24.

Uprawianie żebractwa po 20 bm. będzie karane więzieniem od 6 miesięcy do 2 lat.

# Dalsze redukcje robotników na kop. „Saturn“ i Czeladź“.

Od szeregu tygodni kopalnie „Saturn“ i „Czeladź“ ograniczyły ilość dni pracy w tygodniu do czterech lub pięciu.

Mimo takiego ograniczenia pracy, obydwie kopalnie postanowiły jeszcze dokonać znacznej redukcji robotników i tak: zarząd kop. „Czeladź“ wypowiedział pracę 300 robotnikom dołowym i 100 robotnikom z powierzchni, a kop. „Saturn“ ma dziś wymówić dniówki około 200 robotnikom.

### Z Kielc.

(k) **Kielce uczczą pomnikiem grób Bartosza Głowackiego.** Sprawa budowy pomnika na odnalezionym w Kielcach grobie Bartosza Głowackiego, jest bliska realizacji.

Utworzony będzie w Kielcach komitet budowy, który ustali, czy prochy Bartosza pozostaną w miejscu pochowania, tj. na cmentarzu katedralnym, czy też przeniesione będą na inne miejsce. M. innemi wyłonił się projekt przeniesienia prochów na pola racławickie i wzniesienia tam pomnika, przyczem w Kielcach wmurowałoby się tylko tablicę pamiątkową.

Formowaniem komitetu zajmie się gen. Łuczyński w porozumieniu z ks. prał. Obuchowiczem. Do komitetu będą zaproszeni przedstawiciele wszystkich warstw społecznych.

(k) **Zebranie zarządu tow. emigracyjnego.** Dziś o godz. 6 wieczorem w gmachu województwa (wydz. op. społ.) odbędzie się zebranie zarządu i komisji rewizyjnej miejscowego towarzystwa emigracyjnego. Zebranie głównie będzie miało na celu opracowanie sprawozdania rocznego z działalności oddziału dla walnego wojewódzkiego zgromadzenia towarzystwa, które w myśl statutu ma się najpóźniej odbyć w końcu b. m.

(k) **Z izby rzemieślniczej.** W związku z uchwałą, walnego posiedzenia izby w dn. 29 stycznia r. b. w najbliższych dniach izba przystępuje do tworzenia komisyj egzaminacyjnych czeladniczych we wszystkich miastach powiatowych województwa kieleckiego, a w miarę potrzeby i w innych ośrodkach o licznem skupieniu rzemieślniczem.

Po utworzeniu komisyj odbędzie się zaraz cały szereg egzaminów czeladniczych.

Celem ułatwienia pracy, związanej z przygotowaniem aktów kandydatów do egzaminów, wydrukowane zostały odpowiednie wzory do podań, które można nabyć w izbie w cenie 10 gr. za egzemplarz.

(k) **W sprawie drożyzny mięsa i chleba „Goniec Częstochowski“** pisze: „Z różnych stron otrzymujemy listy i uwagi w sprawie nieproporcjonalnej drożyzny mięsa i wyrobów masarskich w stosunku do cen, jakie rzeźnicy płacą za wieprze. Ostatnio p. Jan Fokier z Rakowa komunikuje nam, że na targu rzeźnicy nabywają pierwszy gatunek świń po 2 zł. 20 gr. za kilo żywej wagi, ,a po zabiciu płacą po 2 zł. 75 gr. za kilo mięsa. Drugi gatunek świń nabywają po 2 zł. 10 gr. za żywca albo po 2 zł. 60 po zabiciu, wreszcie trzeci gatunek żywca po 1.90 ,a po zabiciu 2 zł. 40 gr.

Jakże nieproporcjonalnie wysoką wydać się musi cena polędwicy lub szynki, wynosząca 6 zł. 80 gr. za kilo.

To samo można powiedzieć i o cenach chleba, utrzymujących się już od dłuższego czasu na dawnym poziomie, a tymczasem ceny zboża i mąki znacznie spadły w ostatnich czasach.

Uważamy, że sprawą drożyzny mięsa i chleba powinny się energicznie zająć odnośne czynniki, a w pierwszym rzędzie miejska komisja cennikowa“.



(k) **Repertuar kin.** „Czwartak“— Czterech djabłów. „Unjon“ Uroda życia. „Palace“ Arka Noego.



(k) **Sierociniec żydowski.** Staraniem zarządu towarzystwa opieki nad sierotami żydowskiemi został urządzony nowy sierociniec dla bezdomnych nieletnich dzieci.

Nowourządzony, składający się z dwuch pokoi sierociniec mieści się w domu przy ul. Seminaryjskiej 22. Uroczyste otwarcie sierocińca odbędzie się w nadchodzącą niedzielę o godz. 12 rano.

(k) **Bal urzędu ziemskiego.** W dn. 22 b. m. w salonach klubu urzędników państwowych w województwie odbędzie się doroczny bal urzędników okręgowego urzędu ziemskiego.



### Z Sosnowca.

(s) **Walne roczne zebranie podoficerów rezerwy koła Niwki.** W dniu 16 lutego r. b. (niedziela) o godzinie 14 po południu w I terminie, a o godzinie 14,30 po południu w II terminie, odbędzie się walne roczne zebranie koła, z porządkiem dziennym: zagajenie, przywitania gości, przemówienia i wspólna fotografja, wybór prezydjum zebrania, odczytanie protokułu z ostatniego walnego zebrania, sprawozdania członków zarządu, wybór nowego zarządu, wolne wnioski, zakończenie.

Wszystkich kolegów uprasza się o punktualne przybycie w mundurach i czapkach związkowych.

(s) **Strażacy się bawią!...** Garnizon straży ogniowych m. Sosnowca zawiadamia, że dnia 15 lutego 1930 r. to jest w sobotę w sali teatru miejskiego odbędzie się strażacka zabawa taneczna. Wejście dla pań zł. 2, dla panów zł. 3. Początek zabawy o godz. 20-ej wieczór.

(s) **Dom ludowy w Sosnowcu** przy ul. Jasnej nr. 26 w dniu 16 b. m. urządza o godz. 2 min. 30 po poł. zabawę dziecinną, urozmaiconą mnóstwem niespodzianek oraz o godz. 8 wiecz. wieczorek towarzyski dla członków, sympatyków i wprowadzonych gości.

(s) **Klub młodzieży im. marsz. Piłsudskiego w Sosnowcu — Pogoni** urządza w dniu 15 b. m. o godz. 8 wiecz. wieczornicę taneczną dla członków ich rodzin i sympatyków.

(s) **Z życia katolickiego towarzystwa polek na Pogoni.** W dniu 13 b. m. odbyło się miesięczne zebranie katolickiego towarzystwa polek, na którem wygłosił referat ks. Panaś na temat. „O chrześcjańskim wychowaniu młodzieży". Jednocześnie poruszył sprawę prześladowania religijnego w Rosji i szeroko omawiał interwencję Ojca św. Piusa XI w tej sprawie.

W końcu zebrane uchwaliły następującą rezolucję:

„Zebrane członkinie katolickiego towarzystwa polek w Sosnowcu dnia 13 b. m. przyłączają się do protestu Ojca św. Piusa XI przeciwko prześladowaniom religijnem w Rosji sowieckiej i żądają razem z organizacjami innych narodów, ażeby wszystkie narody chrześcjańskie odpowiedziały na prześladowanie religijne bojkotem Sowietów".

(s) **Bal urzędników skarbowych.** Stowarzyszenie urzędników skarbowych w Sosnowcu urządza w dniu 22 bm. w sali „Arlekina" przy ul. Deblińskiej (dawniej kino „Oaza") zabawę taneczną. Program zabawy zapowiada między innemi bogato ozdobnego kotyljona i wybór królowej piękności i balu. Spodziewany jest przyjazd na bal warszawskiego jazz-bandu z prawdziwym murzynem. Dochód z zabawy na cele kulturalno - oświatowe stowarzyszenia. Zaproszenia są już rozesłane.

(s) **Bal.** Dzisiaj, t. j. dnia 15 bm. w salach domu ludowego w Sosnowcu przy ul. Jasnej nr. 26 o godz. 20-ej odbędzie się zapowiedziany już bal karnawałowy, urządzony przez miejscowe koło przyjaciół przy 8-ej zagłębiowskiej drużynie harcerskiej męskiej, na któ ry złoży się moc miłych niespodzianek, które dadzą licznie zebranej rzeszy członków i sympatyków harcerstwa duże zadowolenie. Wejście za zaproszeniami.

(s) **„Bal robotniczy".** Zw. met. Z. Z. P., związek włók. „Praca" Z. Z. P., koło młodzieży przy związku włók. „Praca" Z. Z. P. w Sosnowcu, w sobotę dnia 15 lutego r. b. w sali kina „Pogoń", ulica Marjacka nr. 1 urządzają zabawę dla członków i zaproszonych osób.

Początek zabawy o godz. 10 wiecz.

(s) **Bajki dla dzieci.** W niedzielę dnia 16 bm. o godzinie 4 popołudniu w sali domu katolickiego przy ulicy Kościelnej nr. 5, staraniem stowarzyszenia niewiast katolickich, dane będą bajki dla dzieci. Przed oczyma małych widzów przesuną się na płótnie obrazki z bajek, ilustrowane słowem ks. dra Ufniarskiego. Po bajkach dziatwa z sierocińca ks. kanonika Raczyńskiego odegra obrazek sceniczny w dwóch odsłonach p. t. „Noc świętojańska".

(s) **Zabawa.** Staraniem komitetu przy 27 druż. harc. im. „Zawiszy Czarnego" w Sosnowcu odbędzie się dziś t. j. w sobotę dnia 15 bm. o godz. 9 wieczorem wielka zabawa karnawałowa z wielce urozmaiconym programem.

# 70-letni satyr na Piaskach

## uwodzi małe dziewczynki.

Na Piaskach znany jest ze swych erotycznych skłonności, niejaki Rogala, 70-letni, dojrzały mężczyzna, b. portjer kopalni „Piaski".

Siódmy krzyżyk nie przeszkadzał mu w jego frywolnych zapędach i dlatego Rogala postradał po sadę, albowiem zbyt często obchodził się niefrasobliwie z przechodzącemi robotnicami.

Przed rokiem, Rogala zwabił do ustronnego miejsca małoletnią dziewczynkę, gdzie usiłował dopuścić się z nią czynów lubieżnych.

Onegdaj znowu 100 proc. temperament Rogali doprowadził go do nowego wybryku.

Zwabiwszy pod jakimś pozorem 8-letnią dziewczynkę do ustronnej ubikacji, Rogala począł ją rozbierać, gdy w tem nieoczekiwanie wpadła matka dziewczynki i 70-letniemu satyrowi sprawiła tęgie lanie.

Wypadek ten lotem błyskawicy obiegł całe Piaski, policja zaś spisała protokuł, kierując sprawę do prokuratora.

# Z walnego zebrania P. C. K.

## w Olkuszu.

Podprzewodnictwem generałowej Malewskiej odbyło się w sali resursy olkuskiej walne zebranie P.C.K., na którem zarząd złożył sprawozdanie ze swej działalności za rok ubiegły. Sprawozdanie to zaakceptowano i wyrażono podziękowaniem zarządowi za jego owocną pracę.

Rozwój P. C. K. w roku ostatnim uwydatnił się dość znacznie. Nowych członków przybyło 106, tak że obecnie liczba ich wynosi 225. Propaganda P. C. K. szła przedewszystkiem w kierunku propagowania idei czerwonego krzyża poza tem przeszkolono 3 podinstruktorów i zakupiono materjał dla kursów ratowniczych i t. p.

P. C. K. brał nadto udział we wszystkich pracach społecznych na terenie powiatu. Urządził zbiórkę na głodujących w Wileńszczyźnie, zorganizował kolonje letnie dla dzieci polskich z Niemiec. gwiazdki dla biednych dzieci m. Olkusza, wszędzie przychodząc z wydatną pomocą moralną i materjalną.

Ogólny przychód za rok ubiegły wyraża się w sumie zł. 4.290.53 rozchód zaś zł. 3.387.89, różnica zł. 902.64 ulokowana jest w gotówce w banku

Do zarządu wybrano te same osoby, a mianowicie: p. Z Okrajniową jako przewodniczącą, oraz pp. Kurzejową, Rzadkowskiego, inż. Skarbowskiego. Petrykowskiego, Bobrzeckiego. Dokooptowano pp. gener. Malewską, J. Kondka, Podworskiego i Parasola.



## Z Będzina.

(b) **Za pobicie 6 tygodni więzienia.** W dniu 14 b. m. zostali ukarani przez sąd grodzki w Czeladzi, Stanisław Sitko i Jan Król z Grodźca po 6 tygodni więzienia, za pobicie Dziobonia, nauczyciela gimnazjum w Będzinie.

## Z Czeladzi.

(c) **Opłakane skutki kawalerskiej jazdy.** Autobus półciężarowy Władysława Urbańczyka z Czeladzi, kierowany przez szofera J. Sierpińskiego, mknąc z zawrotną szybkością z Będzina do Czeladzi, najechał na idącą szosą krowę, własność K. Pokornego z Przełajki. Zderzenie było fatalne: maszynerja wozu została całkowicie rozbita, a krowa poniosła śmierć na miejscu. Całe zdarzenie policja opisała w protokule.

## Z Dąbrowy.

(d) **Akademja ku uczczeniu Piusa XI.** Staraniem ligi katolickiej i stowarzyszenia robotników chrześcijańskich, dziś, o godz. 7 wiecz. w sali kina „Kometa" odbędzie się uroczysta akademja, ku uczczeniu 50 rocznicy kapłaństwa i 8 rocznicy koronacji papieża Piusa XI.

Program akademji zapowiada referat, deklamacje, śpiewy, popisy orkiestry i wyświetlanie filmu p. t. „Pokój nad Europą".

Jutro o godz. 9.30 rano w kościele parafjalnym odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo, w którem wezmą udział szkoły, zrzeszenia, cechy i organizacje społeczne.



(d) **Zwiedzanie radjostacji katowickiej.** Dziś t. j. w niedzielę klub młodzieży im. marszałka Piłsudskiego w Dąbrowie organizuje dla członków i sympatyków wycieczkę w celu zwiedzenia radjostacji katowickiej. Zbiórka na dworcu o godz. 1 po południu.

(d) **Herbatka w zw. strzeleckim.** Jutro o godz 5 po poł. w lokalu związku legjonistów polskich (ul. Kr. Jadwigi 20), z okazji 10 rocznicy istnienia oddziału związku strzeleckiego w Dąbrowie zostanie urządzona herbatka dla członków związku i zaproszonych gosci.

(d) **„Precz z prowokatorem Czumą"!** W związku z odbywającym się procesem pps. lewicy w sądzie okręgowym w Sosnowcu, onegdaj został zawieszony na drzewie przy. ul. Będzińskiej w Dąbrowie sztandar o barwach komunistycznych z napisem: „Precz z prowokatorem Czumą"!

## Z Olkusza.

(ol) **„Ośrodek zdrowia" w Olkuszu.** Pod przewodnictwem dr. Łapińskiego odbyło się w resursie olkuskiej zebranie przedstawicieli tow. przeciwgr., magistratu, sejmiku i P. K. Ch., na którem wybrany został zarząd „ośrodka zdrowia" w Olkuszu.

Zebrani postanowili uruchomić z dniem 1 kwietnia r. b. przychodnię przeciwgruźliczą i przeciwjagliczą, a niezależnie od tego otworzyć w tym budynku ambulatorjum miejskie.

Budżet ośrodka uchwalono w dochodach: subsydjum wydz. pow. zł. 150; magistratu zł. 540; kasy chorych zł. 240 i tow. przeciwgruźliczego zł. 100, razem zł. 1030 miesięcznie; wydatki zł. 1085. Różnica pokryta zostanie z dochodów nadzwyczajnych ,jakie na ten cel wpłyną. Do zarządu wybrani zostali pp. dr. Łapiński (prezes), St. Lipka (sekretarz), dr. Gorczyca (naczelny lekarz ośrodka).

(ol) **Walne zebrania.** W dniu 9 marca br. o godz. 3 popoł. w sali resursy olkuskiej odbędzie się walne zebranie członków zw. oficerów rezerwy pow. olkuskiego.

W dniu 22 bm. o godz. 3 po poł. w sali gimn. szkoły pow. nr. 1, odbędzie się walne zebranie członków tow. śpiew. „Hejnał" w Olkuszu, na którem odczytane zostanie sprawozdanie zarządu za rok ub. i wybór nowego zarządu.

# HRABIA MONTE CHRISTO.

212

— Ja zaś — rzekła Julja — gdy go ujrzałam, dziwnego doznałam uczucia. Jego głos wnikał mi do serca i mam wrażenie, że ja ten głos już kiedyś słyszałam.

### ROZDZIAŁ IV.

### Piram i Thisbe.

Na dalszych krańcach przedmieścia św. Honorjusza, pośród najwspanialszych pałaców tego najbogatszego okręgu Paryża, znajdował się rozległy ogród, wierzchołki kasztanów którego wystrzelały wysoko ponad mury.

Wspaniałe wejście do ogrodu tego było jednak stale zamknięte. Plac zakupiony na spekulację nie mógł jakoś znaleźć nabywcy, to też jego chwilowy właściciel odnajął go, za umiarkowaną sumę 500 franków rocznie.

Z tej przyczyny więc bogato złocona krata była wiecznie zamknięta i jej zawiasy trawiła rdza. By zaś wzrok ciekawych nie plamił swem gminnem spojrzeniem wnętrza arystokratycznego przybytku, za bramą wspomnianą urządzono klomb z roślin bardzo wysokich.

Małe drzwiczki, obok głównej bramy umieszczone, prowadziły do tego pustynnego, przez nikogo nie odwiedzanego miejsca.

Inne małe drzwiczki, również z ozdobnej żelaznej kraty uczynione, a znajdujące się po stronie przeciwległej, prowadziły do innego ogrodu, pośrodku którego znajdował się duży i zamieszkały najwidoczniej pałać. — W tym drugim ogrodzie, w cieniu kasztanów stała kamienna ławka, ulubione, sądząc z licznych pozostawionych drobnostek, miejsce jednego z mieszkańców pałacu. Zaś ulubione z tej zapewne przyczyny, iż słońce nigdy tam nie dochodziło, do tego stopnia bowiem ocienione było splotami liści.

Pod wieczór jednego z upalnych dni wiosny, na ławce tej leżały: książka, parasolka, koszyczek, i biała chusteczka batystowa z rozpoczętym haftem. Właścicielki tych przedmiotów nie było przy ławce, lecz stała ona przy drzwiczkach do sąsiedniego, opisanego przez nas ogrodu pustynnego, prowadzących.

W tejże chwili małe drzwiczki podobne, lecz od ulicy idące otworzyły się z cicha i ukazał się w nich młodzieniec rosły i silny, w płóciennną bluzę robotnika przyodziany, mający na głowie czapeczkę aksamitną i takie same pantalony. Włosy starannie ułożone i białe ręce przybysza harmonizowały z tym gminnym strojem. Gdy wchodził rzucił bystrym wzrokiem po za siebie, jakby dla przekonania się, czy go czasem kto nie śledzi, a następnie wszedł szybko, zamknął drzwi i chyżym krokiem pobiegł w głąb ogrodu, wysoki kląb okrążając.

Na widok oczekiwanego nie w tym może stroju młodzieńca, dziewica cofnęła się w tył parę kroków. Lecz przybyły. śmiały jak kochanek, podbiegł do niej i zawołał:

— Walentyno, nie lękaj się, to ja!

— Dziewica ponownie wychyliła się z za muru.

— To pan? I dlaczegóż to tak późno dziś pan przychodzi? Wiesz przecież, iż niezadługo obiad u nas podawać będą; a i to wiesz przecież, z jaką trudnością udaje mi się przychodzić tutaj. Muszę się opowiedzieć macosze, wyrwać z rąk brata, który mnie zamęcza, wreszcie unikać wzroku szpiegującej mnie pokojówki. Niedobry więc jesteś tak się spóźniając. I cóż to znów za strój, dzięki któremu nie poznałam cię w pierwszej chwili?

— Walentyno ukochana! — odpowiedział młodzieniec — wiesz jak cię kocham; zaś mówię ci to, bo gdy cię zobaczę, coś mnie zmusza bym ci to mówił, mówił bezustannie. I dziękuję ci za twe drogie wymówki, bo są mi dowodem one. żeś mnie oczekiwała, żeś o mnie myślała. Chcesz wiedzieć przyczynę mego opóźnienia? A więc ci powiem, obrałem sobie zawód...

— Jaki zawód?... Co to znaczy, Maksymiljanie? Czyż już jesteśmy do tego stopnia szczęśliwi, że możemy sobie żartować?

— Niech mnie Bóg od tego zachowa, bym miał żartować z tego, co życie me stanowi całe. Przestraszyłem się jednak myśli, jaką wyraziłaś mi wczoraj, iż kiedykolwiek ktoś posądzić mnie może, że jestem złodziej; to mogłoby ubliżyć mundurowi, który noszę. Więc z tych przyczyn właśnie i jedynie — kapitan spahisów przeobraził się w zwyczajnego ogrodnika.

— Cóż za niedorzeczność!

— Przeciwnie, jest to postępek bardzo rozsądny. Jestem teraz bezpieczniejszy. Odszukałem właściciela placu tego i wydzierżawiłem go od niego. Teraz do mnie on należy i nie potrzebuję zakradać się już do ogrodu, jak to dotychczas bywało. Obecnie codzień przychodzić tutaj będę, ażeby uprawiać jarzyny moje. A wiesz, ile zapłaciłem za to moje szczęście? Pięćset franków wszystkiego, w kwartalnych ratach, notabene!

(ol) **Wznowienie prac. w kole przyjac. harc.** Po dłuższej przerwie została wznowiona działalność K. P. H. w Olkuszu, na czele którego stanęli pp. Okrajniowa — przewodnicząca; dr. Łapiński — zastępca; Bienkowska — sekretarka i Tacikowska — skarbniczka. Oprócz opiekunów drużyn harcerskich w osobach kierowników każdej szkoły, jako to gimnazjum, rzemieślniczej i powszechnych, do zarządu koła weszły jeszcze panie: starościna Stamirowska, burmistrzowa Starkiewiczowa i d-wa Lubczyńska. Na ostatniem zebraniu zarządu koła, omówiono cały szereg prac na najbliższy czas.

(ol) **O deputaty leśne.** W dniu 14 bm. udała się do Kielc, do p. wojewody delegacja radnych m. Olkusza z burmistrzem na czele, w sprawie wydawania deputatów leśnych mieszkańcom m. Olkusza.

(ol) **Na „torze" saneczkowym łamią nogi.** Jedno jedyne miejsce, gdzie młodzież i starsi używają saneczkowania w Olkuszu, jest szosa pod Czarną Górą, w miejscu najwięcej stromem dość łukowata.

Podczas zjeżdżania z góry często zdarzają się wypadki najechania na barjerę, co kończy się smutnie.

W ostatnią niedzielę, wskutek uderzenia o taką barjerę zemdlał uczeń, w dniu zaś 12 b. m. złamał nogę powyżej kostki p. Marjan Nowak, student medycyny, bawiący chwilowo u swego krewnego p. Stalmacha, naczelnika kancelarji starostwa olkuskiego.

## Z Zawiercia.

(z) **Z życia okręgu straży pożarnych.** We wtorek, 18 b. m. o godz. 10 rano w sali posiedzeń sejmiku zawierckiego odbędzie się posiedzenie zarządu okręgu straży ogniowych, pod przewodnictwem p. A. Erbego.

Na posiedzeniu tem omawiane będą sprawy budżetowe, planu pracy na rok 1930 i rozbudowy remiz.

(z) **Miejski zakład elektryczny przystąpi** w najbliższym czasie do przeprowadzenia przewodów elektrycznych na ul. Towarowej, Zielonej (za stacją) Dębowej, częściowo Żabiej oraz na ulicach sąsiadujących bezpośrednio z fabryką chemiczną „Zagłębie".

Niewątpliwie wiadomość ta ucieszy wszystkich mieszkańców powyższych ulic, pozbawionych obecnie światła.

(z) **Komisja cennikowa ustaliła** niżej podane ceny maksymalne na mięso wieprzowe, tłuszcze i wyroby wędliniarskie za 1 kg.: słonina świeża — zł. 3.60, sadło niesolone — zł. 3.80, smalec topiony, czysto wieprzowy — zł. 4.70, szynka — zł. 6.50, boczek surowy wędzony — zł. 3.80, rolada — zł. 4.50, boczek gotowany wędzony — zł. 4.60, serdelki — zł. 4.70, rozmaitość I gat. — zł. 5.40, rozmaitość II gat. — zł. 4.20.

(z) **Z policji.** Policja pociągnęła do odpowiedzialności za handel w godzinach zakazanych — F. Frydmana (Kopalniana 12), Salę Worcman (Stary Rynek 4), Sz. Rusinka (N. Rynek 19), L. Zajdmana (Hoża 24), M. Szarfa (Pilsudskiego 43), za nieoświetlanie korytarzy i klatek schodowych: W. Zielińskiego (Blanowska 28), B. Buchnera (Marszałkowska 29), M. Bermana (Marszałkowska 18), A. Stempniewskiego (11 listopada 3) i F. Ludniga (11 listopada 17).

## GIEŁDA.

Warszawa, 14.2.

Warszawa dol. 8,87½—8,87
Nowy York 8,905
London 43 6½
Paryż 34,94
Szwajcarja 172,10
Stokholm 239,17
Berlin 212,94
Dol. War. pr. obr. 8,87¼—8,87½
5% Poż. Dolarowa 79,75—79,—
5% Poż. Konwersyjna zł. 51,00—52,—
4% Poż. Inwestycyjna zł. 126,00—125,75
Tendencja: mocna.

## AKCJE

Warszawa, 14.2.

Bank przem. Lwów 105,—
Bank Polski bez kup. 162,50—161,50
Cukier 29,50—30,50
Firlej 3 ,00
Haberbusz 105,—
Tendencja: niejednolita

## GIEŁDA ZBOZOWA.

Poznań, 14.2.

Żyto 20,75—21,25
Pszenica 32,50—35,50
Jęczmień przemiał. 19.50—20.—
Jęczmień browar. 23,00—25,—
Owies 16,00—17,—
Otręby żytnie 12.50—13.50
Otręby pszenne 15.00—16.—
Mąka żytnia 70% 33,—
Mąka pszenna 65% 52,50—56.50
Groch polny 27,—30.—
Groch Viktoria 30,00—38,—
Groch Folgiera 30,—35,—
Łubin żółty 23,00—2 ,—
Łubin niebieski 20,00—22,—
Usposobienie spokojne.

# Wielki proces P. P. S. -- lewicy.

## Andrzej Czuma i 23 jego towarzyszy oskarżonych o bolszewizm

Czwarty dzień rozprawy przeciwko PPS. lewicy w sądzie okręgowym w Sosnowcu przeszedł na badaniu świadków.

Zeznaje świadek **Michał Mazurkiewicz z Krakowa.** Jako członek Z. M. K. delegowany był do PPS. lewicy, by propagować komunizm. Tu spotkał się z Burginem, który w zaufaniu przyznał mu się, że jest również członkiem Z. M. K., prześladowany jednak przez władze, zmuszony był dla zmylenia czujności ukryć się w PPS. lewicy.

Następnie zeznaje świadek **Bach**, radca ministerjum spraw wewnętrznych.

Bach przedstawia powstanie, zakres działania PPS. lewicy oraz jej współdziałanie z K. P. P. i innemi nielegalnemi partjami, jak niezależna partja chłopska i inne, przytaczając dowody w postaci tajnych okólników przesyłanych PPS. lewicy przez centralny komitet wykonawczy K. P. P., skryptów komunistycznych i t. p.

Z kolei opowiada o zjeździe PPS lewicy w Warszawie, obciążając Ćwika. Ćwik wywodził na zjeździe o konieczności tworzenia zbrojnych awangard na tyłach armji, w razie wojny. Mowa Ćwika burzliwie była oklaskiwana, wśród okrzyków: „niech żyje rewolucja!", „niech żyje zbrojne powstanie!" i t. p.

Twierdzi, że PPS. lewica współpracowała z K. P. P., komunistyczną partją zachodniej Ukrainy, oraz z selrobem podczas wyborów i przedstawia PPS. lewicę jako przybudówkę organizacyjną K. P. P.

Zeznanie radcy Bacha trwało cztery godziny i obfitowało w rzeczowe i uzasadnione momenty, popierające oskarżenie.

Świadek odwodowy **dr. Edward Grabowski** z Warszawy, stwierdza, że Ćwik zwracał się do niego niejednokrotnie o pomoc pieniężną dla partji. Pierwszy raz dał mu 250 zł., następnie kilka drobnych danin, uzyskanych przez zbiórkę u znajomych.

**Przewodniczący:** — Czy Ćwik księgował te kwoty?

— Tak. Dowodów nie mogę przedstawić, gdyż księgi zostały zniszczone.

Aroganckie zeznania składał świadek **Czesław Legomski** z Dąbrowy Górniczej.

Legomski należał do PPS. lewicy, a ostatnio był nawet członkiem centralnego komitetu partji w Krakowie.

Legomski zeznaje niechętnie, a na stawiane mu pytania daje wykrętne odpowiedzi.

Z oskarżonym brał udział na posiedzeniach PPS. lewicy, które między innemi odbywały się w lokalu przy ul. 1 maja 10 w Sosnowcu. Oświadcza, że obecnie należy do PPS lewicy, lecz po rozłamie spowodowanym przez Czumę, przeszedł do innego obozu, przeciwnego oskarżonym.

**Przewodniczący:** — Czy na zebraniach PPS. lewicy brali udział członkowie K. P. P.?

**Św. Legomski:** — Nie. To byli przedstawiciele związków górniczych.

Wobec rażącej sprzeczności z zeznaniami, złożonemi przez Legomskiego w śledztwie, sąd odczytuje z aktów jego zeznania.

**Św. Legomski:** — Widocznie sędzia śledczy mię źle rozumiał i źle komentował moje zeznania.

**Adw. Breiter:** — Czy świadek zna Burgina?

**Św. Legomski** po namyśle: — Znam.

**Adw. Breiter:** — A czy był z nim u Frolewicza? (?!)

**Św. Legomski:** — Nie przypominam sobie.

Przewodniczący odczytał zeznanie Rozencwajg - Różyckiego, przebywającego obecnie w Paryżu.

Na tem badanie świadków zakończono, odraczając rozprawę do dnia dzisiejszego.

# 6 miljardów złotych na inwestycje

## to pilna potrzeba kolei polskich.

Odbyło się posiedzenie sejmowej komisji komunikacyjnej, na którem minister Kühn wygłosił przemówienie, poświęcając je sprawom inwestycji oraz przedstawiając komisji globalny plan potrzeb inwestycyjnych polskich kolei państwowych.

Według planu p. ministra potrzeby inwestycyjne kolei państwowych w dziedzinie odbudowy zniszczeń wojennych, jak i w dziedzinie usprawnienia istniejących urządzeń kolejowych i budowy nowych linij sięgają sumy 5.805 milj. złotych.

Jest to 10-letni program inwestycyjny. Z ogólnej sumy 5.805 milj. pochłonęłaby 4 miljardy budowa kolejowych objektów, zniszczonych przez wojnę i modernizacja urządzeń kolejowych.

Komisja zwróciła się do ministra z prośbą o przesłanie komisji na piśmie referatu, który minister wygłosił, aby zapoznać ze szczegółami tego planu inwestycyjnego.





# W skrzyni znajdowała się trumna...

## Spowiedź eksmitowanej staruszki

Na mocy wyroku sądowego miała się odbyć eksmisja nie płacącej czynszu już od kilku miesięcy staruszki p. Marji P., zamieszkałej na Grochowie w Warszawie.

W mieszkaniu staruszki zjawił się komornik w asyście urzędnika wydziału finansowego magistratu. Kobiecina bez szemrania

**poddała się egzekucji.**

Wyniesiono na podwórze jej skromny dobytek, a wreszcie przyszła kolej na wielką skrzynię, która stała pod ścianą.

Skrzynia była bardzo duża i ciężka. Na pytanie, co znajduje się w skrzyni, staruszka mocno zakłopotana odpowiedziała, że to

**przybory fryzjerskie.**

Nie dowierzając, przybyli postanowili skrzynię otworzyć, aby stwierdzić jej zawartość. Gdy opadły deski, przed zdumionym wzrokiem obecnych okazała się wielka

**metalowa trumna.**

— Trumnę tę — zanosząc się płaczem powiedziała starowina — kupiłam przed dwudziestu laty. Chciałam sobie zabezpieczyć przynajmniej miejsce wiecznego spoczynku. Dotychczas jednak Pan Bóg ulitował się nademną dziś chyba będę musiała

**z mojej trumny skorzystać.**

Opowiadanie staruszki wywołało takie wrażenie, że natychmiast sąsiedzi ofiarowali się przyjąć ją do siebie na mieszkanie. Biedna kobiecina wraz ze swoją trumną i skromnemi sprzętami znalazła pomieszczenie u dobrych ludzi.





## OBRONA.

**Sędzia:** — Oskarżony twierdzi zatem, że skradł futro będąc w stanie nietrzeźwym?

**Oskarżony:** — Naturalnie panie sędzio, gdybym nie był pijany, wybrałbym lepsze futro.

## PRZECIWIEŃSTWA.

— Czy podczas mej nieobecności nie przychodził listonosz z pieniędzmi?

— Przeciwnie, proszę pana, był tu sekwestrator.

# Dyrekcja Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego

na zasadzie § 82 Ustawy, niniejszem zawiadamia, że niżej wymienione nieruchomości, obciążone pożyczkami T-wa, zaległe raty, sprzedane będą przez licytacje, których dopełnią niżej wymienieni Notarjusza w Wydziałach Hipotecznych przy Sądach Grodzkich w Sosnowcu i Będzinie oraz przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu. Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne zostały dołączone do odnośnych ksiąg hipotecznych i mogą być przejrzane, tak w Wydziałach Hipotecznych, jak i w biurze Dyrekcji T-wa Wadjum licytacyjne winno być złożone w gotowiźnie lub w listach zastawnych Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego, według nominalnej wartości. Gdyby licytacja nie doszła do skutku, z braku licytantów, druga i ostateczna sprzedaż rozpocznie się od sumy zmniejszonej w terminie oznaczonym przez Dyrekcję T-wa i ogłoszonym dwukrotnie w gazetach, bez ponownego wręczenia osobnych zawiadomień.

| Nr. rep. hipotecz. | W MIEŚCIE i PRZY ULICY | Suma zaległości w ratach Złote | gr. | Suma nieumorzonej pożyczki Złote | gr. | Licytacja rozpocznie się od sumy Złote | Wadjum (Kaucja) Złote | gr. | Notarjusz, który dopełni licytacji | Licytacja odbędzie się o godz. 10-ej zrana, dnia |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **w SOSNOWCU:** | | | | | | | | | |
| 614 | Warszawskiej | 2206 | 23 | 14873 | 98 | 24150 | 2415 | — | Rąykowski Jan | 2 czerwca 1930 r. |
| 1468 | Podgórskiej | 279 | 38 | 1893 | 89 | 3075 | 307 | 50 | „ „ | 2 „ „ |
| 1390 | Pańskiej | 213 | 61 | 1801 | 50 | 2925 | 292 | 50 | „ „ | 2 „ „ |
| 627 | Modrzejowskiej | 339 | 64 | 2771 | 55 | 4500 | 450 | — | Dreszer Jan | 3 „ „ |
| 1318 | Pańskiej | 776 | 22 | 4203 | 52 | 6825 | 682 | 50 | „ „ | 3 „ „ |
| 670 | Modrzejowskiej | 2175 | 60 | 33112 | 25 | 50550 | 5055 | — | Raykowski Jan | 4 „ „ |
| 181 | Szenowskiej | 171 | 25 | 1385 | 77 | 2250 | 225 | — | „ „ | 4 „ „ |
| 944 | Kowalskiej 12 | 3573 | 08 | 35531 | 89 | 54600 | 5460 | — | Dreszer Jan | 4 „ „ |
| | **w BĘDZINIE:** | | | | | | | | | |
| 710 | Sączewskiego | 2570 | 74 | 21294 | 75 | 34575 | 3457 | 50 | Szretter Teodor | 5 „ „ |
| | **w DĄBROWIE GÓRNICZEJ:** | | | | | | | | | |
| 307 | Chopina 20 | 2076 | 75 | 14925 | — | 22500 | 2250 | — | „ „ | 5 „ „ |
| | **w ZAWIERCIU:** | | | | | | | | | |
| 56 | Chmielnej | 5984 | 37 | 32484 | 94 | 49500 | 4950 | — | „ „ | 6 „ „ |
| 40xx | Piłsudskiego | 1905 | 58 | 15920 | — | 24000 | 2400 | — | Szczepkowski Antoni | 25 „ „ |



Kurator masy upadłości Judki Lejba Braunera zawiadamia, że w dniu 25 lutego 1930 r. odbędzie się zebranie w drugim terminie wierzycieli masy — celem wyboru kandydatów na syndyka tymczasowego w sali zapasowej w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu o godzinie 11 rano. Wierzyciele winni zgłosić się osobiście lub przez pełnomocników. Kurator masy upadłości Judki Lejba Braunera

Adwokat
Dr. Henryk Fruchs
w Sosnowcu.



### W KOLONJACH.

Lady do sprowadzonej sobie na niańkę murzynki: — A czy ty lubisz dzieci?

— Lubię, bardzo lubię, jak są tłuste i kruche.

### W SĄDZIE.

Oskarżony do swego adwokata:

— Panie mecenasie, to wszystko piekielnie mnie nudzi Długo to jeszcze potrwa?

— Dla mnie jakie pół godzinki, dla pana chyba ze dwa lata.



### Zgubione dokumenty

**STANISŁAW** Sielańczyk zgubił książkę wojskową i kartę mobilizacyjną wy z ksiąg ludności. wydany w Międzyrze-

**ZGUBIŁEM** portfel zawierający wszelkie papiery i dokumenty. Uprasza się łaskawie o zwrot za sowitem wynagrodzeniem. Stanisław Zapała. Niwka.

**PROSZOWSKI** Jan zgubił dowód kolejowy osobisty wydany przez Dyrekcję Warszawską.

**WOJCIECH** Trzcionka zgubił książeczkę P. K. Ch. wydaną przez hutę Bankową.

**GOŁDYN** Leon zgubił książkę P. K. Ch. wydaną w Sosnowcu.

**TADEUSZ** Makieła zgubił książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Będzin.

**ZGUBIONO** książkę kasy chorych na nazwisko Hebdzyński Kazimierz.

**ZGUBIONO** portfel z dokumentami. Znalazcę proszę o zwrot. Sosnowiec, Racławicka 14. Piotr Ciszewski.

**NATKANIEC** Stanisław zgubił kartę mobilizacyjną, książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

**JANIK** Marja zgubiła legitymację bezrobocia wydaną w Strzemieszycach.

**NOWAK** Ksaweryn zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec.

### RÓŻNE.



**OBELGI**, rzucone podczas kłótni na p. ku odwołuję oraz przepraszam Marja Cesarz.



Wydawca: Helena Mondlorska. Druk. Expres Zagłębia« Sosnowiec. Teatralna Nr 1 tel. 494